

POLSKÁ KUCHYNĚ

http://www.staypoland.com/polska_kuchyne.html

Pokud si přejete ochutnat tradiční polskou kuchyni, je třeba, abyste na chvíli přestali počítat kalorie. Pokrmy jsou totiž obvykle velmi vydatné a obsahují často hodně masa. Určitě byste si je však neměli nechat ujít – a to i za tu cenu, že získáte pár deka navíc. Nejoblíbenějšími polskými jídly jsou bigos, kotlet schabowy, pierogi a gołąbki (viz níže). Polská kuchyně se může pochlubit vynikajícím chlebem a klobáskami.

Nejtypičtějším ingrediencemi jsou kysané zelí, červená řepa, okurky, kysaná smetana, kedlubny, houby a různé druhy párků a klobásek. Velmi důležitou roli hrají také používané bylinky a koření, jako jsou majoránka, kopr, kmín, petržel nebo pepř. Nejpopulárnějšími moučníky jsou různé buchty a sladké pečivo. K slavnostnímu jídlu se může pro lepší trávení dobře hodit kalíšek vodky.

Polská kultura vždy přejímala různé prvky od svých sousedů. Nepřekvapí proto, že se zde například setkáme s mnoha recepty židovské kuchyně. V současnosti se však polská kuchyně hodně mění - pronikají do ní různé, často exotické vlivy. Vedle tradičních restaurací, které se specializují na polská jídla, zde proto dnes najdete také spoustu italských, francouzských, asijských nebo vegetariánských restaurací.

KRÁTKÝ SLOVNÍČEK

Polévky

Chłodnik litewski: bílá polévka z červené řepy, podává se studená s vejcem natvrdo, původně pochází z Litvy.

Barszcz biały: hustá kyselá polévka z pšeničného škrobu s majoránkou, bramborami, někdy ochucená smetanou.

Barszcz czerwony: osvěžující polévka z červené řepy, podává se se zeleninou a kysanou smetanou nebo čistá s noky.

Żurek: kyselá polévka s bramborami, párkem nebo vejcem, někdy se podává ve vydlabaném bochníku chleba.

Krupnik: polévka s ječnými kroupami s trochou zeleniny a uzeného masa.

Kapuśniak: polévka z kysaného zelí.

Zupa ogórkowa: polévka z kyselých ukurek.

Zupa koperkowa: koprová polévka.

Rosół z kurczaka: vývar z pečeného kuřecího masa s nudlemi.

Zupa pomidorowa: rajská polévka, často s rýží nebo nudlemi.

Grochówka: hustá hrachová polévka.

Zupa grzybowa: houbová polévka, obvykle se smetanou.

Flaki wołowe: vývar z hovězích kostí a vnitřností.

Předkrmy

Smalec: opékaná slanina s cibulí, majoránkou a někdy s jablkem nebo sušenými švestkami. Podává se na chlebě a přikusují se okurky, oblíbený předkrm před hlavním jídlem.

Śledzie w śmietanie: slaneček v kysané smetaně, obvykle s cibulí.

Boczek ze śliwką: slanina nadívaná švestkami.

Tatar: tatarský biftek, narychlo usmažené mleté hovězí maso s cibulí a vaječným žloutkem.

Hlavní chody - Hověcí a telecí

Eskalopki z cielęciny: telecí maso v těstíčku.

Polędwiczki wołowe: hovězí svíčková, často s houbovou omáčkou.

Ozór wołowy: doměkka dušené hovězí jazyky.

Sztuka mięsa w sosie chrzanowym: velká porce vařeného hovězího masa s křenovou omáčkou.

Zrazy zawijane: hovězí závitky nadívané slaninou, okurkami, cibulí, případně červenou paprikou, podává se s pikantní omáčkou.

Vepřové

Golonka w piwie: tučné, ale velmi chutné vepřové koleno, někdy podlévané pivem, vždy se podává s křenem; velmi tradiční jídlo, původně pochází z Bavorska.

Karkówka: jemná vepřová svíčková, pečená nebo grilovaná.

Kotlet schabowy: tradiční vepřová kotleta obalovaná ve strouhance (chutný pokrm, který vás rozhodně nikdy nezklame).

Kielbasa: velmi dobře chutnají na čerstvém vzduchu, s nakládanými okurkami a v kombinaci s pivem nebo vodkou; obzvláště doporučujeme zkusit bílé klobásy.

Żeberka w miodzie: smažená vepřová žebra s medem.

Drůbež

Kaczka z jablkami: pečená kachna s jablky.

Kurczak de volaille: kuřecí řízky mazané máslem, plněné houbami a strouhankou, původně pochází z Francie.

Wątróbki drobiowe: kuřecí játra, obvykle smažená a podávaná s cibulí.

Další masitá jídla

Baranina: pečené nebo grilované jehněčí, velmi chutné, oblíbené zvláště v horských oblastech.

Klopsiki: sekaná, často se podává s rajskou omáčkou.

Bigos: velmi chutný pikantní dušený pokrm, připravuje se ze zelí a z velké porce různých druhů masa a klobásek; velmi tradiční jídlo, oblíbené zvláště mezi myslivci.

Dziczyzna: zvěřina, oblíbený je např. zajíc nebo bažant.

Fasolka po bretońsku: dušené fazole s rajskou omáčkou a párkem, levné jídlo.

Gołąbki: kapustové závitky plněné mletým hovězím masem a někdy i rýží, původně pochází z Litvy.

Kaszanka: grilovaná nebo pečená vepřová krev s pohankou, ve střívku ve tvaru klobásky.

Szaszłyk: velká porce masa grilovaná na rožni, původně kavkazský pokrm.

Ryby

Karp po żydowsku: kapr v rosolu s rozinkami, původní židovské jídlo.

Łosoś: losos, často pečený nebo vařený v koprové omáčce.

Pstrąg: pstruh, někdy flambovaný.

Sandacz: candát.

Vegetariánská jídla

Pierogi: velmi tradiční a oblíbené malé bílé knedlíčky, větší než ravioli, mají různé náplně: zelí s houbami, sýr s bramborami ("ruské"), ovoce nebo dokonce maso.

Naleśniki: omelety plněné džemem, ovocem, tvarohem apod.

Knedle: bramborové knedlíky plněné ovocem, nejčastěji švestkové.

Přílohy

Frytki: hranolky.

Kopytka: knedlíky ve tvaru kopýtek, podávají se se smetanou nebo škvarky.

Kluski śląskie: “Slezské knedlíky”, připravují se z vařených brambor.

Kasza gryczana: pohankové kroupy, většinou vařené a podávané se škvarky.

Placki ziemniaczane: bramboráky, placky ze syrových brambor smažené na oleji.

Dezerty

Faworki: jemné sladké pečivo sypané cukrem.

Galaretka: velmi sladké ovocné želé, podává se se smetanou nebo ovocem.

Makowiec: buchta s makovou náplní.

Pączki: koblihy s různými náplněmi.

Sernik: výtečná buchta s bílým sýrem.

Szarlotka: buchta s jablky, někdy se podává se šlehačkou.